

můžeme stavět na místě rozsudkového zjištění nalézacího soudu nové zjištění svoje, jestliže rozsudkové zjištění první stolice bylo řádně odůvodněno. A že tomu tak jest, jsem již prohlásil.

Námítky a argumenty, které byly ve spojitosti s tím předneseny, jsou vesměs politického rázu. Nebylo by nesnadné na ně odpovědět, ba bylo by lákavé se tím zabývat. Ale s tohoto místa není možno politické argumenty ani vracet ani jiné přednášet.«

S takovýmto pojetím poměru soudnictví k otázkám politickým nutno plně souhlasiti. Je pouze třeba, aby soudy dbaly těchto zásad nejen při vlastním rozhodování, ale aby i při odůvodňování rozhodnutí si vždy počínaly se stejnou obezřetností a vědomím dosahu tohoto úkolu, jak tu činí nejvyšší soud. Byli jsme právě v poslední době nejednou toho svědky, že odůvodnění rozsudků stalo se podkladem politické agitace. Soudy k ní jistě nezavdaly podnět úmyslně, spíše snad jakousi menší bedlivostí při stylisaci rozhodnutí ji umožnily. Právě v tomto směru může býti rozhodnutí nejvyššího soudu, vymezující přesně politický dosah svého obsahu, vzorem. Není pochyby, že soudnictví musí zůstat ušetřeno ve vlastním rozhodování vlivů »státní nebo politické resonoy«. Právě proto však musí se podle možnosti vystříhati všeho, co by usnadnilo, aby soudní rozhodnutí zbytečně dala i vzdálený podnět k politické agitaci.

Požadavek jiné úpravy jmenování soudců obnovil a různá jiná přání vyslovil na sjezdu soudců slovanských států v Bratislavě, konaném v době I. sjezdu slovanských právníků, senátní president nejvyššího soudu Dr. V á c h a. Proti některým radikálnějším návrhům správně uznává, že požadavek, aby soudcové byli jmenováni soudy samými, resp. nejvyšším soudem, nelze provést ani snad doporučiti. Mohl by se tak vytvořiti stát ve státě. Žádá však, aby nikdo se nestal soudcem bez návrhu a souhlasu soudcovského senátu a aby nikdo nebyl dosazen na určité soudcovské místo, kdo nebyl pro ně soudcovským senátem navržen alespoň na posledním místě terna. Generální prokuratura jako nejvyšší strážce trestního právního řádu by měla býti vybavena stejnou nezávislostí jako soudy, u ostatních státních zastupitelství by vzrůstající centralisace jejich služby v ministerstvu spravedlnosti měla ustoupiti větší vlastní odpovědnosti jejich chefů. Soudní řády musí býti změněny. Musíme se poohlédnouti po rychlejším a levnějším výkonu spravedlnosti a učiti se u národů anglosaských.